

Samferdselsdepartementet

postmottak@sd.dep.no

att: Heidi Karlsen

Kommentarer til kostnadsmodell for datalagringsdirektivet

Generelt

TeliaSonera Norge AS (TeliaSonera) viser til Samferdselsdepartementets brev fra 21.3.2012 om innspill til rapport om kostnadsdelingsmodell for datalagring.

TeliaSonera mener det er tilnærmet umulig å vurdere kostnadsnivået så dagens situasjon er uavklart med hensyn til de andre prosessene som ikke er avsluttet – Datatilsynets sikkerhetskrav og Post- og teletilsynets forslag til nye forskrifter om blant annet hvem og hva som skal lagres. Forslaget til sikkerhetstiltak synes å være svært omfattende, og vil øke kostnadene betydelig. Det er heller ikke foretatt en kostnadsvurdering av disse tiltakene.

Implementeringen av datalagringsdirektivet vil få betydelige økonomiske konsekvenser for TeliaSonera uansett løsninger dersom regjeringen ikke beslutter at staten skal dekke alle kostnader.

Staten må ta alle kostnader i forbindelse med gjennomføringen

TeliaSonera mener prinsipalt at staten må ta alle kostnader i forbindelse med gjennomføringen av datalagringsdirektivet.

Formålet med datalagringen er å harmonisere lovgivingen om lagring av data som fremkommer ved bruk av elektronisk kommunikasjon. Direktivet skal videre sikre at disse dataene gjøres tilgjengelig for myndighetene – pr i dag politiet, Finanstilsynet og Politiets sikkerhetstjeneste, til bruk for etterforskning, oppklaring og straffeforfølgning av alvorlige straffbare forhold.

I henhold til ekomloven § 2-7a skal staten dekke merkostnader knyttet til pålegg som rettes mot ekomtilbydere. Vår forståelse av bestemmelsen tilsier at de kostnader som vil påløpe måtte sies å være "merkostnader som bør dekkes av staten. Dette er ekstraordinære kostnader som kun pålegges ut fra myndighetenes interesse, tilbydere kan ikke på noen måte nyttiggjøre seg av den lagrede informasjonen. Krav til separat database og kryptering av all informasjon gjør i tillegg lagringen ekstra kostbar.

Firma informasjon:

TeliaSonera Norge AS
Postboks 4444 Nydalen, 0403 Oslo, Norway
Foretaksnr. 951 589 888 / IBAN NO75 7058 0671 290

Kontaktinformasjon:

Besøksadresse: Sandakerveien 140, Oslo
Tel +47 23 88 80 00
Faks: +47 23 88 80 50
www.teliasonera.com / www.netcom.no / www.chess.no

Kostnadsbildet og vurderingen av hvem som skal dekke kostnadene i Norge avviker også betydelig fra andre land i Europa som følge av de omfattende kravene utover selve direktivet Stortinget har vedtatt i Norge. En direkte sammenligning med land som ikke dekker kostnadene vil derfor ikke være hensiktsmessig.

Vi støtter derfor utvalgets utsagn om *“Kostnadene som følger av implementeringen av direktivet forventes å være så omfattende at det vil medføre uheldige virkninger i markedet dersom tilbyderne skal dekke disse. Ser man på sammensetningen av tilbydere, som vist i kapittel 3, vil dette kunne skape svært ulik belastning på tilbyderne, og dermed kunne føre til etableringshindringer, konkurransevridding både nasjonalt og internasjonalt, samt påvirke investeringer og innovasjon i sektoren.”*ⁱ

Til utvalgsrapporten

Til tross for mange uavklarte spørsmål har utvalget maktet å vurdere ulike løsninger og begrunner sine forslag.

TeliaSonera støtter kostnadsutvalgets modell F

Primært støtter TeliaSonera kostnadsutvalgets modell F; staten skal godtgjøre alle tilbyders kostnader, som innebærer at tilbyder i utgangspunktet ikke skal bære noen kostnader forbundet med datalagring.

Det argumenteres med at modellen ikke gir tilbyder noen insentiver til å arbeide for mest mulig kostnadseffektive løsninger. Til dette kan bemerkes at staten med denne modellen har rikelig anledning til å utarbeide krav og betingelser som vil kunne medvirke til at mest mulig kostnadseffektive løsninger blir valgt. Utvalget argumenterer også med dette.ⁱⁱ Og TeliaSonera bidrar svært gjerne i dialogen med myndighetene om mest kostnadseffektive løsninger.

I tillegg vil også modell F gi det offentlige en god anledning til å måtte vurdere sine egne kostnader dersom myndighetene ønsker å utvide mulighetene gjennom ny lovgiving/regelverk/konsesjoner til for eksempel lagring av mere informasjon og eventuelt gi flere myndigheter tilgang til de lagrede data. Dette kan tilbyderne påvirke i liten grad, og det er derfor riktig at det offentlige bærer disse eventuelle senere kostnadene.

Vi anbefaler også myndighetene om å vurdere Stortingets krav til sikkerhet og oppfølgingen fra Datatilsynet i form av utkast til sikkerhetskonsesjon. Dersom de foreslåtte kravene blir endelig pålagt tilbyderne, vil dette føre til omfattende kostnader. Det synes som om man ikke har brukt tid til å vurdere det foreslåtte strenge nivået til sikkerhet opp mot informasjonen som skal lagres eller de svært høye kostnader forbundet med forslaget.

Modell E

Modell E, hvor det foretas en fordeling av kostnader mellom staten og tilbyderne, mener utvalget - etter en totalvurdering, best ivaretar kostnadseffektive løsninger. Utvalget har ikke vært i stand til å foreta noe konkret om fastsettelse av fordelingsnøkkel. Imidlertid mener utvalget at myndighetene bør ta en betydelig andel av kostnadene, og konkluderer med at de anser selv en beskjeden andel tillagt tilbyderne vil være tilstrekkelig for å gi nødvendige insentiver til kostnadseffektivitet.ⁱⁱⁱ Dette slutter TeliaSonera seg til, selvsagt avhengig av at fordelingsnøkkel blir svært beskjeden.

Alternative løsninger

Myndighetene må legge til grunn den modell som er mest kostnadsbesparende. Slik TeliaSonera ser det kan en modell hvor det etableres en (eller flere store) databaser være den mest kostnadseffektive

løsningen. I tillegg vil vi anta at det vil kunne etableres bedre sikkerhet rundt et fåtall databaser enn om ca. 170 tilbyderne skal implementere det foreslåtte nivået til sikkerhet. Faktisk tror vi at personvernet vil bli bedre ivaretatt på denne måten. TeliaSonera bidrar gjerne til å utdype nærmere våre synspunkter om denne løsningen.

Lovforslag om kostnadsmodell på høring

Samferdselsdepartementet skriver at departementene tar sikte på å sende et lovforslag om kostnadsfordelingsmodell på høring i løpet av sommeren 2012. Det er mye som kan tyde på at kostnadene på det tidspunkt fremdeles ikke er avklart, og vi anbefaler at lovforslaget ikke blir sendt på høring før kostnadene endelig er avklart.

Med vennlig hilsen

TeliaSonera Norge AS

NetCom

Randi Punsvik

ⁱ Kostnadsutvalgsrapporten s. 28

ⁱⁱ Kostnadsutvalgsrapporten s. 33, nest siste avsnitt

ⁱⁱⁱ Kostnadsutvalgsrapporten s.1, siste avsnitt